

Frågor om offer mot sjukdom

Troddes man få sjukdomar genom att orena eller slå ut hett vatten på vissa ställen? Vem tänktes därvid vålla sjukdomen (vättar, älvor osv.)? Vilka sjukdomar fick man på det sättet? Sökte man bli fri från sjukdomen genom offer? Hur gick det därvid till och vad offrade man?

Känner Ni exempel på att man sökte fästa sjukdomar vid träd? Eller vid stenar? Hur gick detta till? Och var det förenat med offer? Vad offrades därvid (pengar, klädesplagg, trasor, nålar osv.)? Vilka sjukdomar försökte man fästa vid träd (tandvärk, bölder osv.)? Använde man vilket träd som helst efter eget val eller fanns det något träd som man allmänt brukade använda för ändamålet? I senare fallet: hade trädet något allmänt brukat namn? Kan Ni skaffa fotografi av trädet?

Känner Ni exempel på att man försökte bota sjukdomar genom att draga den sjuke genom ett hål genom ett träd? För vilka sjukdomar tillämpades ett sådant tillvägagångssätt? Offrade man därvid något? Beskriv allt så noga som möjligt? Känner Ni exempel på träd med självvuxna hål, som användes till sjukdomsbot? Fotografier av sådana träd äro önskvärda.

Har man i Eder bygd offrat till träd för sjukdom? Har detta skett vid vissa trädslag (hyll, ask, ek osv.) eller har det skett vid vissa bestämda träd? Angiv alla de särskilda träd som man offrat vid? Vad offrade man (pengar, klädesplagg, trasor, nålar osv.) och hur anbragtes det offrade? Stoppades det in i något hål, grävdes det ner eller lades det på marken bredvid trädet? Vad trodde man skulle ske med den, som tog offrade pengar?

Förekommer i Eder bygd någon offerkälla? Vid vilka tider (Himmelsfärdsdag, Trefaldighetssöndag, Midsommar osv.) besöktes källan och hur gick det då till? Kläddes källan på något sätt? Hölls det vid sådana besökstider något slags fest där med dans, med marknadsnöjen eller liknande? Förekom besök och offer vid källan även vid andra tider i vardagslag t ex vid inträffad sjukdom? Offrade man för annat än för sjukdom? Var det för vissa bestämda sjukdomar man offrade eller för vilken sjukdom som helst? Vad offrade man (pengar, klädesplagg, nålar eller annat)? Skulle de offrade pengarna vara av bestämt slag? Hur användes vattnet? Tog man till vara något annat än vattnet (växter o d) och hur användes det? Användes källan fortfarande för sjukdomsbot och offer?

Har man offrat i sjöar, åar eller andra vattendrag? Vilka? Hur gick det därvid till? Varför offrade man där? Har man offrat till stenar? Vad var det för slags stenar (stenar med gropar på osv.), som användes som offerstenar? Hur offrade man och vad offrades (tygdockor, fett, pengar, nålar osv.)? För vad ändamål offrade man.

Angiv alla de exempel Ni känner på offer av ena eller andra slaget och beskriv de närmare omständigheterna. Kan Ni skaffa fotografier av offerträd, offerstenar, offerkällor osv? Vi vore tacksamma för så noggranna detaljerade uppgifter som möjligt. Hur vida omkring kände man till de olika offerplatserna? Söktes de blott av den närmaste trakten eller kom man även från andra socknar och från vilka?